

ПРИСКОРЕНА ЕКСПЕРТИЗА ПАТЕНТНИХ ЗАЯВОК НА «ЗЕЛЕНІ» ТЕХНОЛОГІЇ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Оксана Старовіт

аспірантка НДІ інтелектуальної власності НАПрН України
ORCID: 0000-0002-9465-3381

Стаття присвячена дослідженню зарубіжного досвіду впровадження програм прискореної експертизи патентних заявок на «зелені» технології, а також загальним тенденціям впливу підходів, використаних національними відомствами інтелектуальної власності зарубіжних країн, на доцільність упровадження цієї програми в Україні. Здійснюється аналіз особливостей набуття правової охорони на «зелені» технології при поданні патентних заявок на прискорену експертизу. Досліджуються кваліфікаційні умови та вимоги до процесу для участі в програмі. Розглядається вплив програм на поширення «зелених» технологій та знань про них.

Ключові слова: прискорена експертиза патентних заявок, «зелені» технології, «зелений патент», інтелектуальна власність

Постановка проблеми. Роль інтелектуальної власності у розробленні та комерціалізації «зелених» технологій, технологій для пом'якшення та адаптації до зміни клімату обговорювалася на різних форумах, зокрема на конференціях Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (РКЗК ООН). Важливим моментом на форумах було обговорення особливостей ліцензування прав інтелектуальної власності та передачі технологій, особливо країнам, що розвиваються, які потребують прискореного доступу до критичних технологій пом'якшення та адаптації до зміни клімату. Саме завдяки патентній системі стає доступною величезна кількість інформації про інновації. Пошук технологічних знань можна здійснювати в кількох загальнодоступних патентних базах даних. Це дає можливість санкціонованого використання винаходів у країнах, де було видано патент за допомогою ліцензування та подальшого розвитку нових патентоспроможних винаходів. Для стимулювання інновацій, які приносять цінність суспільству, деякими відомствами зарубіжних країн була запроваджена прискорена експертиза патентних заявок на «зелені» технології. Програми прискорених експертиз у різних країнах мають свої особливості та відмінності, аналіз цих програм дасть змогу виявити, яка практика буде корисною для України.

Літературний огляд. Тематиці, пов'язаній з питаннями прискореної експертизи, присвячено низку наукових праць таких вчених як: Г. Андрощук, Л. Работягова, Еллісон Мейджс, Карстена Фінк, Педро Морейра [1]; ґрунтовний емпіричний аналіз здійснено Еріком Лейном [2], Антуаном Дешезлепре [3] та іншими науковцями. Проблематику «зелених» технологій також вивчали Л. Мусіна та Т. Кваша. Поряд з цим актуальним є дослідження проблеми впровадження програми прискореної ек-

пертизи на «зелені» технології та її правового регулювання на національному рівні.

Мета дослідження полягає в аналізі програм прискореної експертизи патентних заявок на «зелені» технології у зарубіжних країнах, висвітленні позитивних і негативних сторін застосування таких програм, розгляді загальних тенденцій у цій сфері в інших країнах, визначенні доцільності запровадження цієї програми в Україні.

Виклад основного матеріалу. Ключовим пріоритетом міжнародної та національної політики в умовах сучасності стало запровадження спеціальних механізмів для забезпечення необхідного економічного зростання, без створення додаткових екологічних ризиків. Оскільки патентне законодавство є тим регулятивним механізмом, що може сприяти технологічним «зеленим» інноваціям, ряд відомств з інтелектуальної власності зарубіжних країн вжили заходів щодо прискореної експертизи патентних заявок у сфері «зелених» технологій, зокрема Бразилії [1] Великої Британії, Республіки Корея, Японії, США, Австралії, Ізраїлю, Канади [2, 1137–1145], Китаю [3, 4–5] та Сінгапуру [11]. Така експертиза патентних заявок щодо «зелених» технологій допомагає прискорити комерціалізацію технологій, пов'язаних зі зміною клімату, технологіями адаптації та пом'якшення впливу на навколишнє середовище, проте вимоги до участі в програмі прискореної експертизи заявок та параметрів процесу відрізняються в різних відомствах інтелектуальної власності.

Основними категоріями правил програми прискореної експертизи заявок є кваліфікаційні вимоги і вимоги до процесу. «Заходи щодо прискореної експертизи патентних заявок у сфері «зелених» технологій можуть скоротити час, необхідний для отримання патенту, з кількох років до кількох місяців, залежно від країни. Вимоги прийнятності визначають, які заявки на патент можуть брати участь у прискорених програмах. Зокрема право на участь у предметній сфері визначає категорії «зелених» технологій, які можуть пройти прискорену експертизу. Тип технології, для якої може знадобитися прискорена експертиза, значно відрізняється в різних відомствах інтелектуальної власності» [4].

Наприклад, в Австралії, Великій Британії та Канаді таке право мають усі екологічно чисті винаходи. Заявник повинен подати лист із поясненням, чому винахід має екологічні переваги. Зокрема у Великій Британії відомством інтелектуальної власності (UK IPO) було створено «Зелений канал» [5] для патентних заявок — послугу, яка дає змогу заявникам подати запит на прискорену обробку їхніх патентних заявок із зазначенням, які саме дії заявник хоче прискорити (пошук, експертизу, комбінований пошук та/або публікацію), та обов'язково письмове пояснення щодо екологічної користі винаходу. Створено спеціальну базу для швидкого пошуку та ознайомлення з переліком опублікованих заявок і виданих патентів, які були прискорені за допомогою програми «Зеленого каналу» [6].

Відомство з інтелектуальної власності Канади (CIPO) з 2011 року пропонує прискорену експертизу патентних заявок, що стосуються «зелених» технологій без додаткових витрат [7]. На сьогодні чисті технології займають центральне місце в програмі уряду щодо вирішення фундаментальних екологічних проблем, а стратегія Канади стосовно нульового використання пластикових відходів зосереджена на стимулюванні розробок та впровадженні чистих технологічних рішень.

Однак Бразилія, Китай, Японія і США накладають деякі обмеження на певні типи технологій. Наприклад, у Японії [8] потрапляють під програму тільки енергозберігаючі та технології, що сприяють зменшенню викидів CO₂. Ізраїльська програма також визначає право на отримання патенту за допомогою строго пронумерованих технологічних класів. У Республіці Корея найсуворіші вимоги для прискореної експертизи, включаючи структуру конкретних перерахованих технологічних класів. У цій країні технології (зокрема поновлювані джерела енергії), як правило, мають право на участь тільки в тому випадку, якщо винахід фінансується або акредитовано дер-

---

жавою, або має «зелену сертифікацію» відповідними законодавчими актами про навколишнє середовище [4]. У Кореї також є можливість проведення надприскореної експертизи, передумови участі включають онлайн-заявку, звіт про пошук рівня техніки від офіційно призначеної організації з пошуку рівня техніки (наприклад, Корейського інституту патентної інформації, WIPS та IP Solution), а також письмове пояснення того, чому було обрано надприскорений варіант експертизи. Результати надприскореної експертизи надавалися протягом одного місяця [9].

Вимоги до процесу — це обмеження, що стосуються таких параметрів як збори і витрати, а також ці вимоги значно різняться залежно від програми. Наприклад, Австралія (IP Australia) і Канада (CIPO) допускають необмежену кількість патентних заявок, для багатьох заявників, однак витрати, пов'язані з експертизою патентних заявок, встановлені Патентним відомством Японії (JPO), можуть зробити вартість розгляду великої кількості патентних заявок на одного заявника надто високою, оскільки вимагають від останнього проведення попереднього пошуку та порівняння заявленого винаходу з найближчим рівнем техніки. Це фактично передає частину роботи патентного відомства заявнику патенту.

У США Офіс з патентів і торгових марок (USPTO) у 2009 році запустив програму «Зелені технології», на прискорену експертизу можна було подавати заявки за такими типами технологій: енергозбереження, відновлювальна енергетика, скорочення викидів парникових газів, яка була закрита у 2012 році після отримання 3,5 тис. патентних заявок. У 2021 році USPTO запровадив Пілотну програму пом'якшення кліматичних змін, спрямовану на технології, які мають позитивний вплив на клімат шляхом прискорення розгляду патентних заявок на інновації, які зменшують викиди парникових газів. Згідно з цією програмою кваліфікаційні заявки, що включають технології скорочення викидів парникових газів, передаються позачергово на експертизу (надається спеціальний статус), доки не буде завершено першу експертизу по суті. Для кваліфікаційних заяв заявник не сплачує спеціального збору та не зобов'язаний виконувати інші вимоги програми прискореної експертизи [10]. USPTO прийматиме заявки за цією програмою до 5 червня 2023 року або до дати, коли буде надано спеціальний статус 1 тис. заявок за цією програмою, залежно від того, що відбудеться раніше.

Відомство інтелектуальної власності Сінгапуру («IPOS») у травні 2020 року розпочало пілотне впровадження нової програми прискорення патентної діяльності з метою розширення підтримки інновацій у всіх секторах. «Програма, що спочатку отримала назву SG Patent Fast Track, замінила програми «FTFT» та «AB» [11]. З вересня 2020 року програму було розширено та перейменовано на SG IP FAST, щоб дати змогу заявникам, чия патентна заявка була прискорена за цією програмою, також подавати запити на прискорення розгляду пов'язаних заявок на торговельні марки та зареєстровані промислові зразки. Відповідно до програми термін реєстрації патентних заявок становить від шести до дев'яти місяців, торговельних марок — з трьох до шести місяців, заявки на промислові зразки можуть бути зареєстровані за один місяць. «Розширення програми спрямоване на кращу підтримку інноваторів та інноваційних підприємств у створенні та управлінні портфелем об'єктів права інтелектуальної власності та подальшої комерціалізації результатів інтелектуальної, творчої діяльності» [12].

Подібним чином, щоб стимулювати інновації, які пропонують суспільству цінність, Національний інститут промислової власності Бразилії (INPI) запустив прискорену програму щодо подання патентних заявок для винахідників «зелених» технологій, які відповідають вимогам. Пілотна програма стартувала у квітні 2012 року, а з грудня 2016 року прискорена програма «Зелені патенти» стала постійною послугою, яку надає INPI [13]. Завдяки цій інноваційній програмі INPI вдалося скоротити період розгляду відповідних заявок приблизно до 14 місяців з дати подання заявки на видачу патенту. Оновлена у 2020 році програма доступна для патентоздатних технологій у сферах

відновлюваної енергетики, транспорту, енергозбереження, поводження з відходами та сільського господарства, які швидко розвиваються, відповідно до Зеленого переліку Міжнародної патентної класифікації (далі — МПК). «У Службі зелених патентів кваліфікаційні патентні документи та їх відповідну офіційну обгортку електронного файлу легко ідентифікувати за офіційним штампом «PATENTES VERDES» (ЗЕЛЕНІ ПАТЕНТИ)», зображеним нижче:

Рис. 1. Офіційний штамп «PATENTES VERDES» [1]

На практиці знак «зеленого патенту» забезпечив додаткове визнання ринкової вартості «зелених» технологій та їхньої ефективності, що сприяло більш продуктивному пошуку клієнтів та інвесторів [1].

Швидкий процес експертизи пропонує ряд переваг: полегшення ліцензування та залучення приватного капіталу, забезпечення належного захисту від порушення прав інтелектуальної власності.

Однак прискорена експертиза та процедура видачі патентів має деякі недоліки: «збільшення витрат для заявників на отримання патенту, особливо коли від них вимагається скласти звіт про пошук за відомим рівнем техніки (наприклад, в JPO); велика різноманітність правил прискореної програми, як з точки зору права на участь, так і з точки зору формальних вимог до процесу» [3, 9]. Заявники, які мають намір брати участь у кількох програмах, повинні проаналізувати низку різних правил, визначити, чи відповідає їхній винахід вимогам прийнятності для кожної програми, і скласти різні набори вимог і аргументи для кожної програми. Як наслідок, заявники на патенти будуть зацікавлені у використанні прискорених програм за певних обставин, наприклад, для залучення капіталу або забезпечення комерційних партнерських правовідносин, або при підозрі в порушенні патентних прав.

Переважну більшість прискорених експертиз патентних заявок з деякими варіаціями по країнах становлять технології, пов'язані зі зміною клімату, особливо поновлювані джерела енергії. У США більшість прискорених запитів пов'язана з вітроенергетикою, а вловлювання та зберігання вуглецю популярні в Австралії та Канаді. На інші екологічні технології, такі як рециркуляція або технології боротьби із забрудненням, припадає близько 20 % патентних заявок, за винятком Ізраїлю, де 30 % заявок належать до водозберігаючих технологій [4].

В основному учасниками прискорених програм є вітчизняні заявники, лише невеликий відсоток подає заявку на прискорене проходження програм з-за кордону. Це говорить про те, що іноземні заявники можуть не знати про програми та можуть захотіти прискорити тільки першу заявку, яка зазвичай подається в їхній рідній країні [3, 19].

Існує також багатостороння пілотна програма глобального прискореного патентного діловодства Global Patent Prosecution Highway (Global PPH або GPPH), яка охоплює три типи PPH. Програма робить звичайний PPH, PPH MOTTAI та PPH доступними між будь-якими двома відомствами-учасниками. Програма дає змогу заявникам робити запит на прискорену експертизу в будь-якому з відомств, що входять до цієї програми, якщо пункти формули відповідної заявки на винахід були визнані патентоспроможними будь-яким іншим відомством, що також бере участь у цій програмі [14].

Деякі відомства інтелектуальної власності розробили спеціалізовані системи класифікації для кращої ідентифікації «зелених» технологічних рішень, щоб допомогти з пошуком попереднього рівня техніки, аналізом тенденцій в екологічних технологічних інноваціях та іншого аналізу [15].

Наприклад, «Японія розробила так звану «схему класифікації FI» для природоохоронних технологічних рішень, яка тепер доступна для використання будь-яким відомством ІВ або іншою зацікавленою стороною у сфері інноваційної діяльності. FI — це класифікація «зелених» технологій з подальшим поділом у рамках «Зеленого переліку» Міжнародної патентної класифікації. FI є більш детальною і постійно переглядається та вдосконалюється Японським патентним відомством» [15].

Європейське патентне відомство (ЄПВ) також створило схему класифікації технічних рішень, які в широкому розумінні можна віднести до технологій пом'якшення наслідків зміни клімату, для полегшення пошуку патентних документів, які стосуються цих технологій. «Класифікаційна схема Y02» присвячена технологіям пом'якшення наслідків зміни клімату, в той час як підкатегорії, такі як Y02A, поширюють цю схему на такі сфери як технології адаптації до зміни клімату» [15].

Досвід Європейського та Японського патентного відомства є важливим для інноваторів і дослідників у сфері «зелених» технологій, які використовують патентну інформацію та можуть отримати вигоду від більш детальних систем для класифікації рішень у цій сфері.

Прискорена експертиза заявок у сфері «зелених» технологій може вимагати підвищення кваліфікації експертів, крім того можуть знадобитися додаткові людські ресурси для дотримання термінів за програмою. Критерії участі можуть базуватися на класифікації винаходу за МПК та/або використовуватися більш детальні «зелені» схеми класифікації, або це може ґрунтуватися на поясненні заявника щодо того, чому рішення «зелене» [16]. Варто зазначити, що «програми прискореної експертизи пришвидшили поширення технологічних знань у сфері «зелених» технологій у короткостроковій перспективі (тобто протягом перших років після публікації патентів). З огляду на невідкладність вирішення екологічних проблем, цей результат обнадіює» [3, 41].

Перевагами тривалого періоду експертизи є те, що він відкладає витрати, пов'язані з видачею патенту, визначення заявником комерційної придатності та можливість коригувати патентну заявку (зокрема, список пунктів формули — у процесі експертизи).

В Україні відповідно до ст. 16 Закону «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [17] експертиза заявки складається з попередньої експертизи, формальної та кваліфікаційної експертизи. Заявка на винахід оформляється та подається відповідно до Правил «Про затвердження правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель» [18]. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок.

Як зазначається у доповіді Міністерства економічного розвитку і торгівлі України за 2016 рік, «аналіз реалізації в Україні пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки, показав, що витрати державного бюджету на наукові дослідження та інновації по «зелених» напрямках спрямовувалися здебільшого на дослідження з раціонального природокористування і наук про життя, а інноваційної діяльності — на технології більш чистого виробництва та охорони навколишнього середовища, а також на технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу» [19, 41].

У 2021 році загальний обсяг «бюджетного фінансування середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня порівняно з 2020 роком збільшився на 14,7 %» [20, 15].

Разом з тим, як показує дослідження «Наукометричний та патентний аналіз сфери «Енергетика, енергоефективність»: основні світові тренди, співвідносність з ними

українських інноваційних пріоритетів та місце України на відповідному світовому ринку інтелектуальної власності», за період з 2011 року (1114 патентів) по 2017 рік (821 патент) динаміка українського патентування у міжнародних базах у сфері енергетики була спадною [21, 17].

Відповідно до ст. 6 п. 3 Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [22] одним із заходів для реалізації середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності є першочерговий розгляд заявок на винаходи, що відповідають середньостроковим пріоритетним напрямам загальнодержавного рівня. Як зазначає Г. О. Андрощук, «ця норма Закону не працює. Зараз час від подання заявки до отримання патенту на винахід складає понад два роки. Очевидно, що Україна повинна використати зарубіжний досвід прискореної експертизи заявок на винаходи» [23, 43].

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2023 рік» [24] передбачає оновлений перелік середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на відповідний рік, більшість з яких потребує освоєння нових технологій упровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії, технологічних рішень у сфері агропромислового комплексу, в оборонній сфері, застосування технологій більш чистого виробництва та багато інших.

Отже, необхідно вжити заходів, щоб норма Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» щодо першочергового розгляду заявок на винаходи запрацювала. Для швидкої реалізації цієї норми вбачається за необхідне впровадження програми прискореної експертизи заявок на винаходи. Оскільки «протягом року майже 75 % патентів національних власників втрачає чинність через несплату зборів за підтримання чинності патентів на винаходи і корисні моделі» [25, 69], то необхідною є державна підтримка винахідників для розвитку інноваційної діяльності, розвитку «зелених» технологій, адже їх упровадження може принести користь доквітлю та суспільству.

Завдяки інноваційному процесу здійснюється розроблення практичних та надійних альтернативних джерел енергії, а саме сонячної, вітрової та гідроенергетики. У свою чергу електроенергія, вироблена з відновлюваних джерел енергії, може бути спрямована на виробництво «зеленого» водню, який називають паливом майбутнього, адже в епоху декарбонізації саме він потрібен для транспортування. У такому аспекті актуальним є дослідження [26] у сфері водню Всесвітньої організації інтелектуальної власності «Водневі паливні елементи на транспорті». У цьому звіті про патенти наведено ранні спостереження щодо патентної діяльності у сфері водневих паливних елементів на транспорті. Дослідницьке співтовариство відіграє важливу роль у патентуванні, спрямованому на подолання технологічних викликів. Основними заявниками на патенти у сфері переробки паливних елементів є університети (Китай, США, Корея, Японія та Європа) та компанії (Японія, Корея, Німеччина та США) [26, 5–6]. Отож можна зробити висновок, що запроваджена, наприклад, у Японії програма прискореної експертизи патентних заявок на «зелені» технології, під яку потрапляють технології, що сприяють зменшенню викидів CO₂, вплинула на стрімкий розвиток цих технологій і вони продовжують удосконалюватися.

Відповідно до Міжнародної патентної класифікації [27] створено «IPC GREEN Inventory — Зелений перелік IPC», він полегшує пошук патентної інформації, що стосується екологічно чистих технологій. Цей перелік не є вичерпним та включає альтернативну енергетику, транспорт, енергозбереження, поводження з відходами, сільське господарство, лісове господарство, адміністративні, регуляторні або аспекти проектування, ядерну енергетику [28].

Отже, проведення прискореної експертизи у сфері «зелених» технологій дає можливість винахідникам пришвидшити отримання патенту та використовувати його для ліцензування майнових прав інтелектуальної власності, технологічного партнерства, ефективного залучення інвестицій, податкових пільг, а також забезпечення належного захисту від правопорушників. Результати дослідження дають можливість зробити висновок про те, що програми прискорених експертиз на «зелені» технології пришвидшують розвиток цих технологій, їх упровадження та можливості подальшого ліцензування, що позитивно впливає на досягнення Цілей сталого розвитку та подолання проблем, пов'язаних зі зміною клімату.

Висновки. В умовах дії воєнного стану в Україні, у час, коли всі зусилля та ресурси спрямовані на перемогу над окупантом, достойну відсіч ворогу як у небі, так і на землі, звичайно, першочерговими є питання національної безпеки та оборони. Однак питання екологічної безпеки також відіграють важливу роль у боротьбі з наслідками воєнної агресії, зменшення викидів парникових газів для досягнення Цілей сталого розвитку. Тому вбачається актуальним запровадження програми прискореної експертизи патентних заявок у сфері «зелених» технологій, що також сприятиме швидкій повоєнній «зеленій» відбудові України. Створення такого механізму сприятиме швидкому пошуку технічних рішень щодо зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні; щодо скорочення викидів парникових газів та адаптації до наслідків глобальної зміни клімату; щодо екологічних загроз, пов'язаних з війною в Україні.

Програма прискореної експертизи може бути простою у реалізації, проте мають бути сприятливі умови в УКРНОІВІ та спроможність для швидкої експертизи патентних заявок без шкоди для якості. Одним зі способів підтримки «зелених» технологій може бути зменшення витрат за подання заявок на винахід, корисну модель та проведення кваліфікаційної експертизи, хоча ресурси УКРНОІВІ можуть зменшитися залежно від попиту з боку заявників. Іншим способом може бути підтримка особливо для малих та середніх підприємств шляхом надання ваучера, який покривав би частину витрат на підготовку патентної заявки, без зменшення зборів за подання заявки, проте в цьому випадку може бути складним адміністрування програми.

Отже, з огляду на успішний зарубіжний досвід із застосування програм прискореної експертизи патентних заявок у сфері «зелених» технологій вбачається за необхідне впровадження прискореної експертизи на національному рівні, що сприятиме розвитку інноваційної діяльності та заохоченню іноземних інвестицій в умовах повоєнної відбудови України. Для цього пропонується визначити, що «зелені» технології включають екологічно чисті технології, які мають позитивний вплив на навколишнє середовище, технології пом'якшення наслідків зміни клімату, технологіями адаптації до зміни клімату. Слід розробити відповідну класифікацію «зелених» технологій з урахуванням «зеленого» переліку Міжнародної патентної класифікації IPC Green Inventory. Необхідно запровадити пілотну програму прискореної експертизи патентних заявок на «зелені» технології терміном на 3 роки; для розгляду цих заявок призначити окремого експерта; заявник на прискорену експертизу повинен подати лист із поясненням, чому винахід, корисна модель має екологічні переваги; термін розгляду заявки за прискореною експертизою на «зелені» технології встановити 6 місяців. Важливо передбачити зменшення зборів за подання заявок для отримання патенту на «зелені» технології та/або надання ваучера особливо малим та середнім підприємствам, стартам у сфері зелених «інновацій».

Перелік використаних джерел / List of references

1. *Moreira P. Updated landscape on expedited protection of “green” inventions in Brazil. WIPO Magazine. 2021. URL: https://www.wipo.int/wipo_magazine_digital/en/2021/article_0003.html (дата звернення: 12.04.2023).*
2. *Lane E. Building the global green patent highway: a proposal for international harmonization of green technology fast track programs. Berkeley Technology Law Journal. 2012. Vol. 27, No. 3. P.1119–1170 (дата звернення: 12.04.2023).*
3. *Dechezleprêtre A. Fast-tracking Green Patent Applications: An Empirical Analysis, ICTSD Programme on Innovation, Technology and Intellectual Property; Issue Paper No. 37. International Centre for Trade and Sustainable Development, Geneva, Switzerland. 2013. URL: <https://www.files.ethz.ch/isn/161230/fast-tracking-green-patent-applications-an-empirical-analysis.pdf> (дата звернення: 12.04.2023).*
4. *Fast-tracking green patent applications. WIPO Magazine 3/2013. URL: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2013/03/article_0002.html#table (дата звернення: 12.04.2023).*
5. *UK Intellectual Property Office. URL: <https://www.gov.uk/guidance/patents-accelerated-processing#green-channel> (дата звернення: 12.04.2023).*
6. *UK Intellectual Property Office. URL: <https://www.ipo.gov.uk/p-gcp.html> (дата звернення: 12.04.2023).*
7. *Canadian Intellectual Property Office. Advanced examination for green technologies. URL: <https://ised-isde.canada.ca/site/canadian-intellectual-property-office/en/patents/patent-application-and-examination/advanced-examination-green-technologies> (дата звернення: 12.04.2023).*
8. *Japan Patent Office (JPO). Outline of Accelerated Examination and Accelerated Appeal Examination. URL: <https://www.jpo.go.jp/e/system/patent/shinsa/jp-soki/index.html> (дата звернення: 12.04.2023).*
9. *Korean Intellectual Property Office (KIPO). URL: https://www.kipo.go.kr/en/HtmlApp?c=100000&catmenu=ek02_01_02_01 (дата звернення: 12.04.2023).*
10. *United States Patent and Trademark Office (USPTO). Climate Change Mitigation Pilot Program. URL: <https://www.uspto.gov/patents/laws/patent-related-notices/climate-change-mitigation-pilot-program> (дата звернення: 12.04.2023).*
11. *Intellectual Property Office of Singapore. Registry of Patents Circular No. 2/2020: Launch of the SG Patent Fast Track Programme on 4 May 2020. URL: [https://www.ipos.gov.sg/docs/default-source/resources-library/patents/circulars/\(2020\)-circular-no-2-launch-of-sg-patent-fast-track-programme-on-4-may-2020-\(final\).pdf](https://www.ipos.gov.sg/docs/default-source/resources-library/patents/circulars/(2020)-circular-no-2-launch-of-sg-patent-fast-track-programme-on-4-may-2020-(final).pdf) (дата звернення: 12.04.2023).*
12. *Intellectual Property Office of Singapore. Registry of Patents Circular No. 3/2022: Extension of SG IP FAST Track Programme and Sunset of 12 Months File-to-Grant Programme. URL: [https://www.ipos.gov.sg/docs/default-source/resources-library/patents/circulars/\(2022\)-circular-no-3.pdf](https://www.ipos.gov.sg/docs/default-source/resources-library/patents/circulars/(2022)-circular-no-3.pdf) (дата звернення: 12.04.2023).*
13. *Kleshchenko L. Interview: SMEs for a Better World with Gianna Sagazio. June 26, 2020. URL: https://www3.wipo.int/wipogreen/en/news/2020/news_0025.html (дата звернення: 12.04.2023).*
14. *Global Patent Prosecution Highway. URL: <https://www.jpo.go.jp/e/toppage/pph-portal/globalpph.html> (дата звернення: 12.04.2023).*
15. *WIPO GREEN. The Marketplace Sustainable. Classification Systems for Green Technology Solutions. URL: <https://www3.wipo.int/wipogreen/en/docs/ipo-green-policy-note-6.pdf> (дата звернення: 12.04.2023).*

-
16. WIPO GREEN. *The Marketplace Sustainable. IPO GREEN Policy Note 1. Accelerated Patent Prosecution.* URL: <https://www3.wipo.int/wipogreen/en/docs/ipo-green-policy-note-1.pdf> (дата звернення: 12.04.2023).
  17. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 14 жовтня 2020 р. № 3687-XII. *Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli: Zakon Ukrainy vid 14 zhovtnia 2020 r. № 3687-XII.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#n82> (дата звернення: 12.04.2023).
  18. Про затвердження правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : наказ Міністерства освіти і науки України від 25.07.2011 р. № з0364-02. *Pro zatverdzhennia pravyl skladannia i podannia zaiavky na vynakhid ta zaiavky na korysnu model: Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 25.07.2011 r. № z0364-02.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0364-02#Text> (дата звернення: 12.04.2023).
  19. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. *Доповідь про зелену трансформацію в Україні на основі показників зеленого зростання ОЕСР. 2016. Ministerstvo ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy. Doporovid pro zeleni transformatsiiu v Ukraini na osnovi pokaznykiv zelenoho zrostannia OESR. 2016.* URL: http://www.uintei.kiev.ua/sites/default/files/greentransformation_ua_web.pdf (дата звернення: 12.04.2023).
  20. Реалізація середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня у 2021 році: аналітична довідка / Т. В. Писаренко, Т. К. Кваша, О. Ф. Паладченко, І. В. Молчанова, О. П. Кочеткова. Київ: УкрІНТЕІ, 2022. 95 с. *Realizatsiia serednostrokovykh priorytetnykh napriamiv innovatsiinoi diialnosti zahalnodержavnogo rivnia u 2021 rotsi: analitychna dovidka / T. V. Pysarenko, T. K. Kvasha, O. F. Paladchenko, I. V. Molchanova, O. P. Kochetkova.* Київ: УкрІНТЕІ, 2022. 95 с.
  21. Наукометричний та патентний аналіз сфери «Енергетика, енергоефективність»: основні світові тренди, співвідносність з ними українських інноваційних пріоритетів та місце України на відповідному світовому ринку інтелектуальної власності. *Naukometrychnyi ta patentnyi analiz sfery "Enerhetyka, enerhoefektyvnist": osnovni svitovi trendy, spivvidnosnist z nymy ukrainskykh innovatsiinykh priorytetiv ta mistse Ukrainy na vidpovidnomu svitovomu rynku intelektualnoi vlasnosti.* URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/analitichni-materiali/analitichni-dovidki> (дата звернення: 12.04.2023).
  22. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 05 лютого 2023 р. № 3715-VI. *Pro priorytetni napriamy innovatsiinoi diialnosti v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 05 liutoho 2023 r. № 3715-VI.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#n62> (дата звернення: 12.04.2023).
  23. Андрощук Г. О. Трансфер технологій в оборонно-промисловому комплексі України: проблемні питання (II частина). *Наука, технології, інновації. 2018. № 2. С. 38–47. Androshchuk H.O. Transfer tekhnolohii v oboronno-promyslovomu kompleksi Ukrainy: problemni pytannia (II chastyna). Nauka, tekhnolohii, innovatsii. 2018. № 2. S. 38–47.*
  24. Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2023 рік: додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1056. *Deiaki pytannia vyznachennia serednostrokovykh priorytetnykh napriamiv innovatsiinoi diialnosti zahalnodержavnogo rivnia na 2023 r: dodatok do postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 hrudnia 2016 r. № 1056.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1056-2016-%D0%BF#n12> (дата звернення: 12.04.2023).

25. Андрощук Г. О. Трансфер технологій в оборонно-промисловому комплексі України: проблемні питання (I частина). *Наука, технології, інновації*. 2018. № 1. С. 62–71.
26. World Intellectual Property Organization. *Hydrogen fuel cells in transportation* Geneva: WIPO. 2022. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-1076-en-patent-landscape-report-hydrogen-fuel-cells-in-transportation.pdf> (дата звернення: 12.04.2023).
27. Міжнародна патентна класифікація (МПК-2023.01). *Mizhnarodna patentna klasyfikatsiia (MPK-2023.01)*. URL: <https://base.uipv.org/mpk2009/index.html?level=c&version=2> (дата звернення: 12.04.2023).
28. World Intellectual Property Organization. *International Patent Classification. IPC Green Inventory*. URL: <https://www.wipo.int/classifications/ipc/green-inventory/home> (дата звернення: 12.04.2023).

Oksana Starovit

Ph.D. student of the Intellectual Property Scientific Research Institute of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine

Accelerated examination of patent applications for «green» technologies: foreign experience for Ukraine

The article is devoted to the study of international experience in implementing programs of accelerated examination of patent applications in the field of «green» technologies, as well as the impact of the approaches taken by the National Intellectual Property Offices of foreign countries on the implementation of this program in Ukraine. The author provides a thorough analysis of the peculiarities of obtaining legal protection for «green» technologies when filing patent applications for accelerated examination. The qualification requirements and process requirements for participation in the program are considered. The impact of the programs on the dissemination of «green» technologies and knowledge about them is also investigated. The objectives of the study are to determine the basic requirements for participation and process parameters in the programs of accelerated examination of patent applications in the field of «green» technologies, and the feasibility of introducing this program in Ukraine. In turn, accelerated examination programs have accelerated the dissemination of technological knowledge in the field of «green» technologies in the first years after the publication of patents. It seems relevant to introduce a program of accelerated expertise in the field of «green» technologies in Ukraine. Since the creation of such a mechanism will allow for a quick search for technical solutions to reduce the impacts and consequences of climate change in Ukraine; to reduce greenhouse gas emissions and adapt to the effects of global climate change; to environmental threats associated with the war in Ukraine, where there is already a significant level of air, water and land pollution, problems with the generation, accumulation, storage, processing, recycling and disposal of waste; to energy saving technologies and alternative energy sources. A balanced program system would include broad subject matter qualifications (to include as many useful «green» technologies as possible) with reasonable process restrictions (to keep the workload of the examiners at a manageable level) and thus ensure a sufficiently high speed of examination.

Keywords: accelerated examination of patent applications, green technologies, green patent, intellectual property

Подано / Submitted: 13.03.2023

Доопрацьовано / Revised: 18.04.2023

Прийнято до публікації / Accepted: 25.04.2023